

KENNISSESSIE NETCONGESTIE STATENLIDNU

Stedin

8 februari 2024

Eelco de Vink

-
- 01 Netbeheerder Stedin**
en de energietransitie opgave
  - 02 Netcongestie:** wat is het, proces tot
aankondiging en de consequenties
  - 03 Sneller Bouwen**
in de provincie Zuid-Holland
  - 04 Beter benutten van het net**
en innovaties om het net te ontlasten
-

NETBEHEERDER STEDIN EN DE ENERGIEKETEN

Landelijke energie
opwek

Landelijke
energiedistributie

Regionaal netbeheer

Toeziçthouder ACM

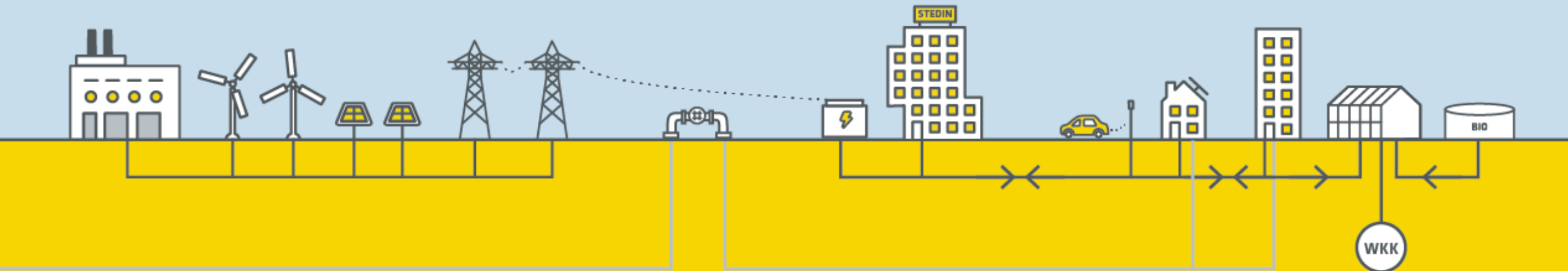
Particuliere &
zakelijke klanten

TenneT
hoogspanningsnet

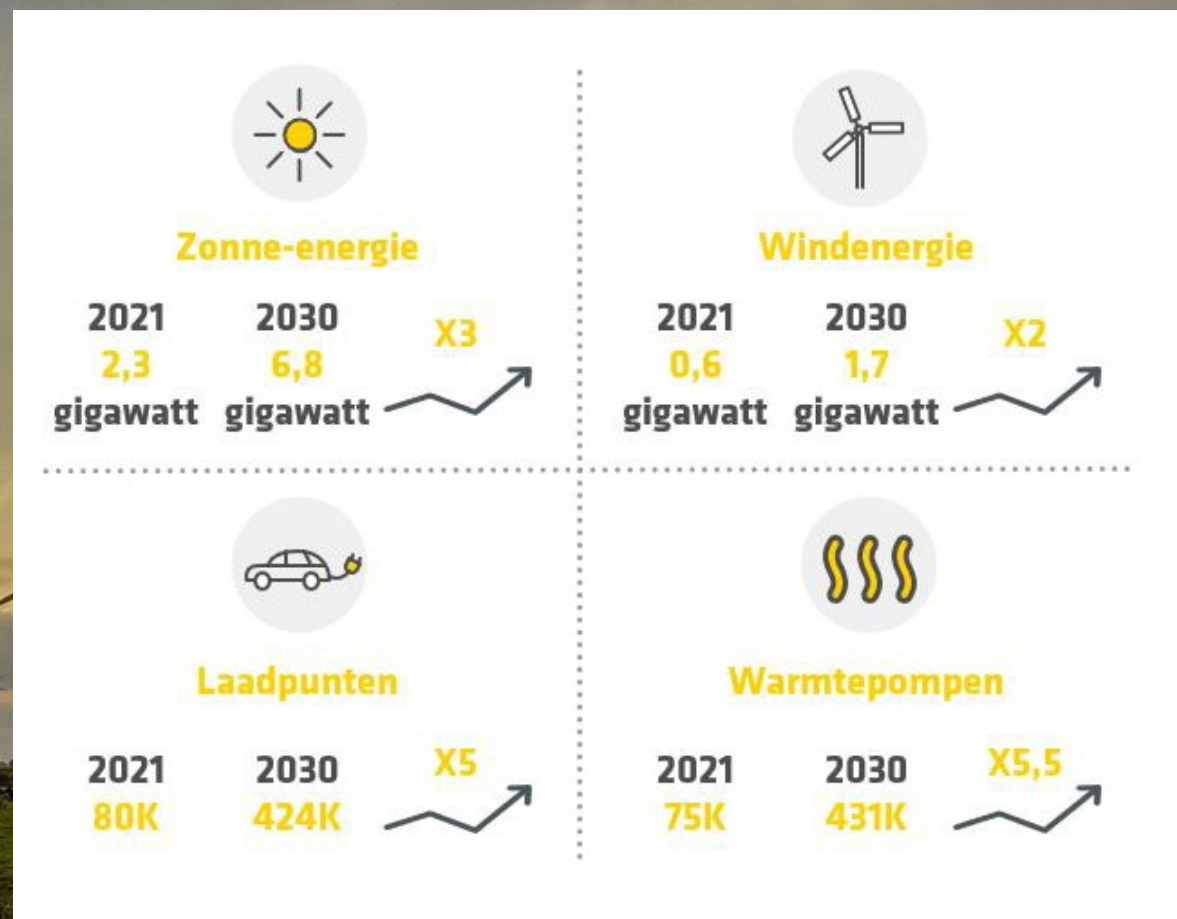
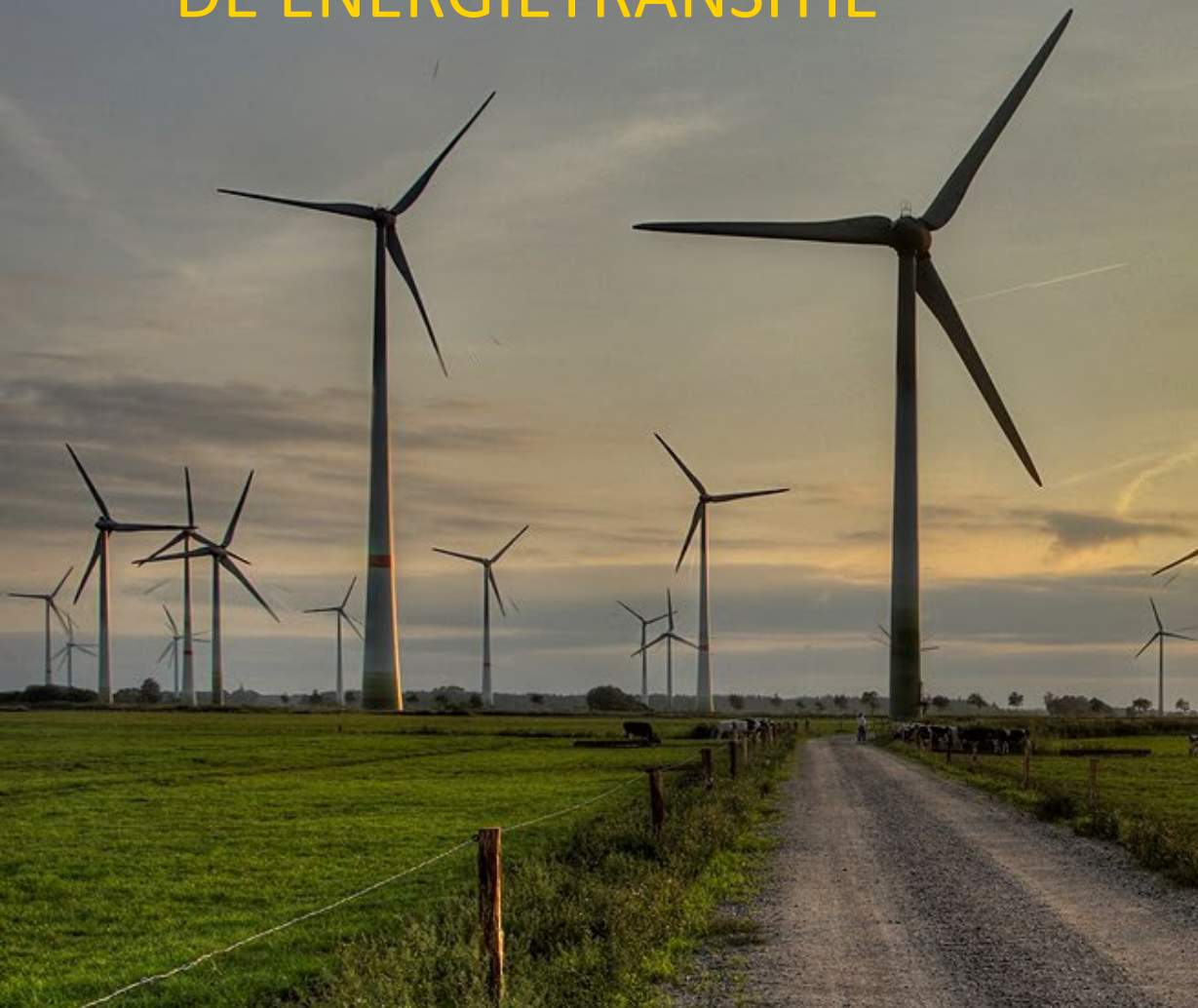
Gasunie
gastransportnet

Stedin

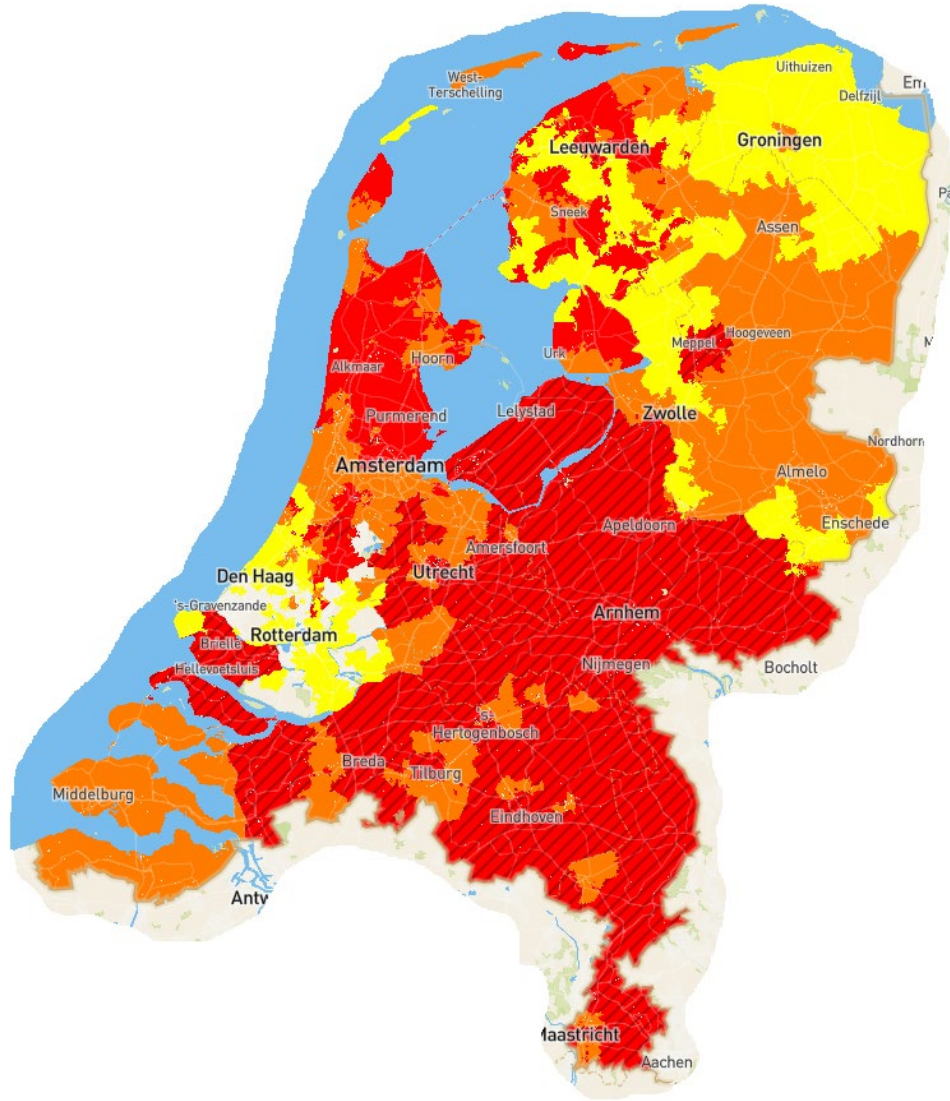
Regionale opwek- en teruglevering

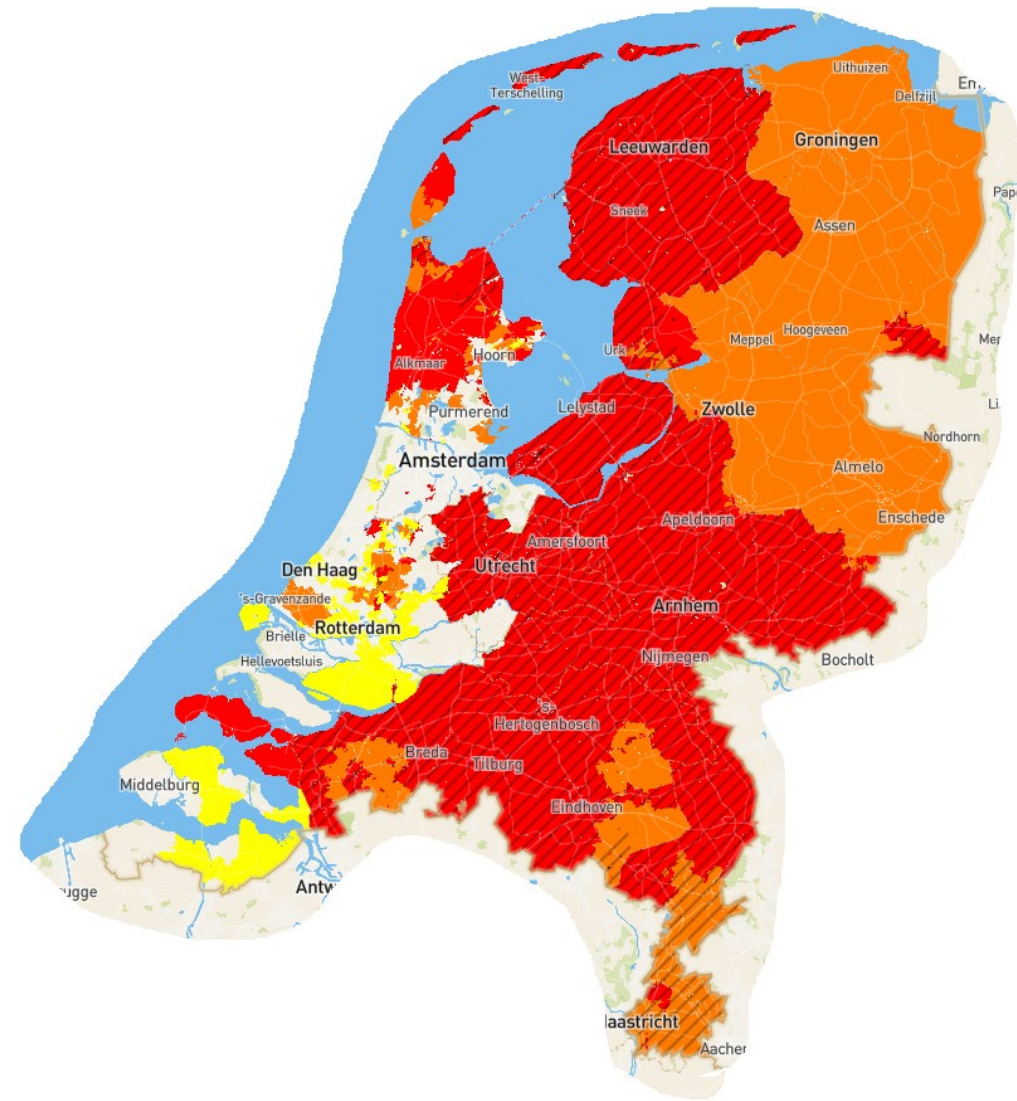
EEN ENORME UITDAGING DE ENERGIETRANSITIE

GEBRUIK / AFNAME

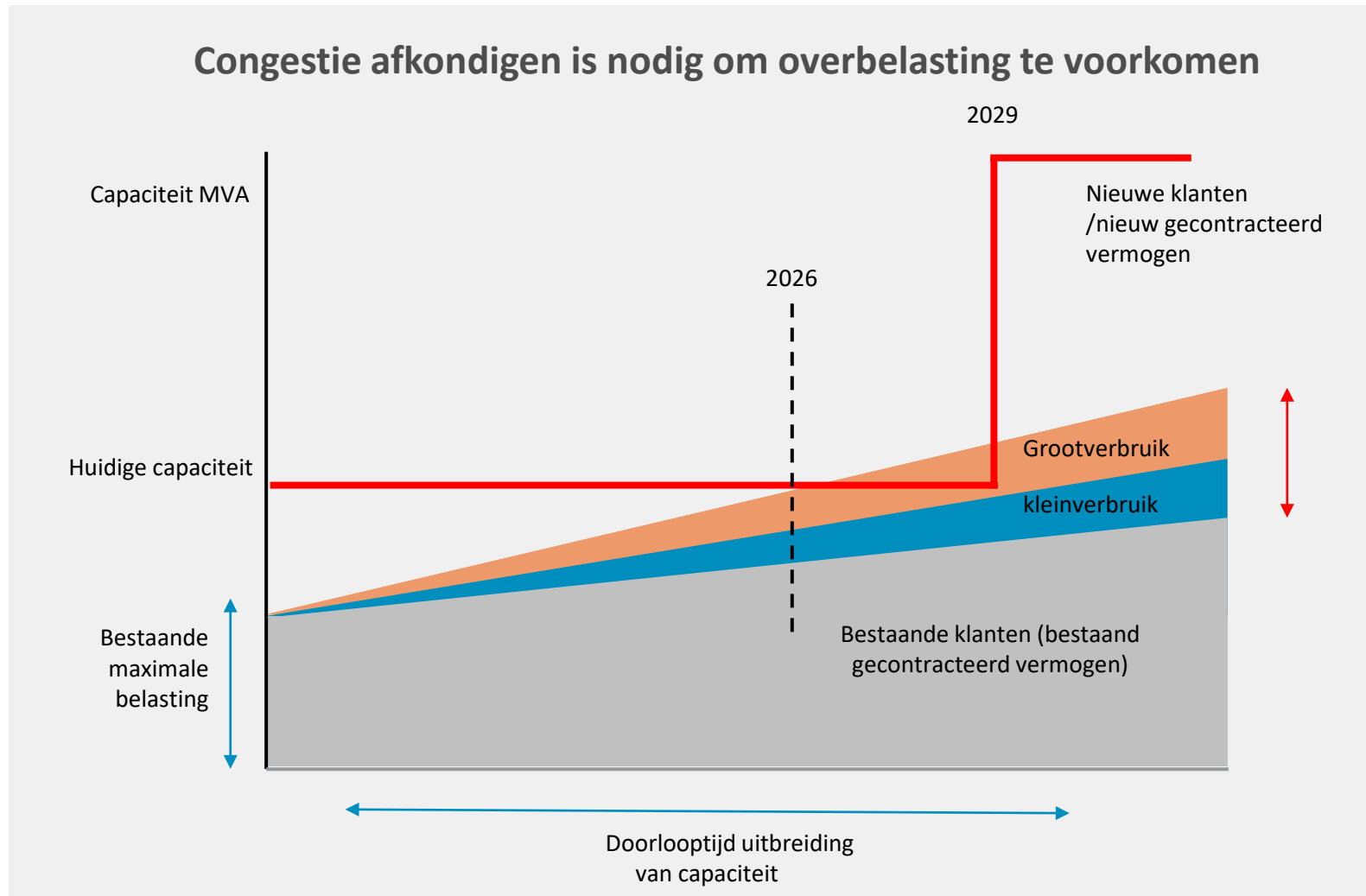

OPWEK / INVOEDING

Bron: Netbeheer Nederland capaciteitskaart 7 december

WANNEER KONDIGEN WIJ CONGESTIE AF?

DE CONSEQUENTIES VAN CONGESTIE

WAT KAN ER WEL/NIET

Nog steeds ruimte voor

- Nieuwe kleinverbruik aansluitingen (<3x80 a) o.a. woningen, buurtwinkels, etc.

Geen ruimte voor = WACHTLIJST

- Nieuwe grootverbruikers (>3X80 Ampère) (+/-55KW) bedrijven, scholen, ziekenhuizen, (snel)laadvoorzieningen
- Uitbreiding capaciteit bestaande grootverbruikers
- Grootschalig duurzame opwek
- Grote warmtepompen tbv verduurzamen bestaande bouw

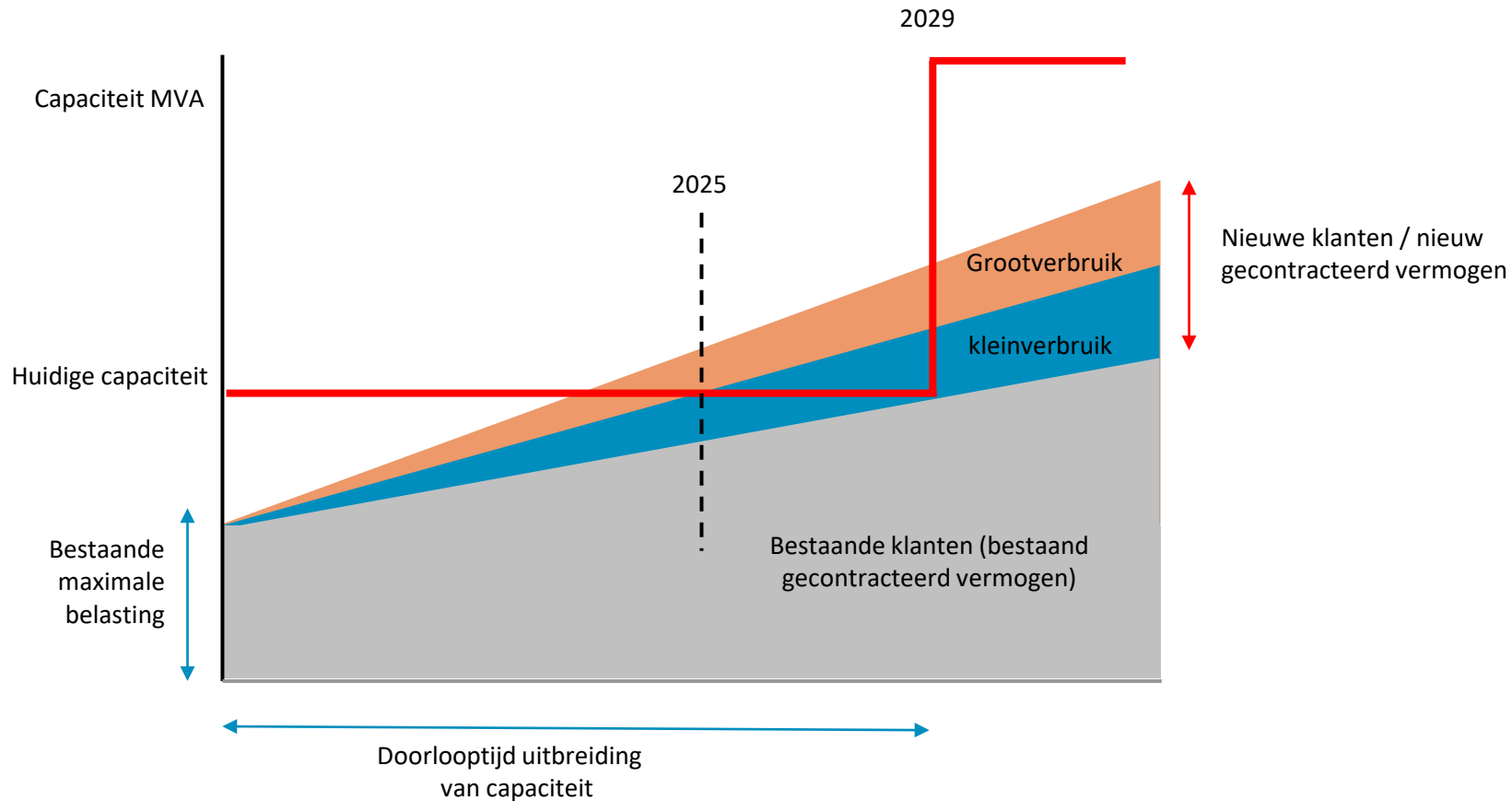
Maatwerk

- Woningbouw gerelateerde grootverbruik aansluitingen (WKO's), liften voor appartementen

Handelingsperspectief

- Flex
- E-hubs
- Spitsmijden

CONGESTIEPROBLEMATIEK VERERGERT

- Bestaande klanten groeien (nóg) harder dan verwacht
- Waardoor de reeds genomen maatregelen mogelijk onvoldoende zijn
- Er ontstaat daardoor ook een knelpunt voor nieuwe kleinverbruikers (woningbouw)
- En allicht ook voor bestaande klanten

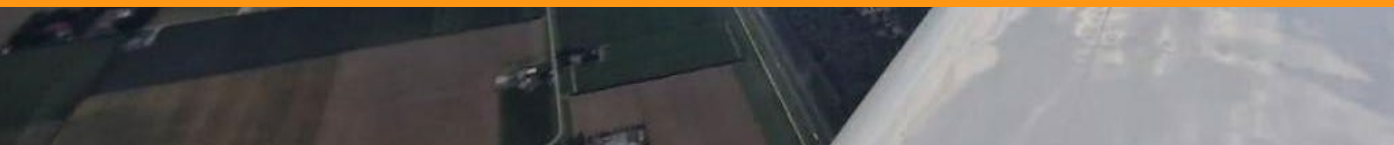

en als we geen congestie afkondigen...

Fysieke congestie MOET dus altijd voorkomen worden

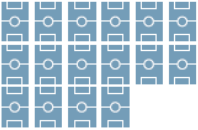

Waarom niet gewoon het net verzwaren?

Ruimtebeslag

Stations moeten soms flink uitbreiden

stations	ruimtebeslag	doorlooptijd	kosten in €, excl grond
EHS/HS station Vermogen: >500 MVA 	 40.000 - 100.000 m ²	 7 - 10 jaar	 > 100.000.000
HS/TS station Vermogen: 100-300 MVA 	 15.000 - 45.000 m ²	 5 - 7 jaar	 > 25.000.000
HS/MS station Vermogen: 100-300 MVA 	 15.000 - 40.000 m ²	 5 - 7 jaar	 > 25.000.000
TS/MS station Vermogen: 20-100 MVA 	 2.000 - 10.000 m ²	 2,5 - 5 jaar	 1.500.000 - 10.000.000
MS station Vermogen: 10-40 MVA 	 200 - 4.000 m ²	 2,5 - 3 jaar	 1.300.000 - 6.500.000
MS/LS station Vermogen: 0,2-1 MVA 	 10 - 35 m ²	 0,5 - 1 jaar	 35.000 - 250.000

UITVOERINGSAGENDA

We investeren

 8 miljard per jaar
vanaf 2025

Daarmee bouwen we

1000+ km

 aan nieuwe en
bestaande leidingen
maken we klaar voor
duurzame gassen.

 30 km²
systembatterijen

 Zo groot als
de stad Haarlem.

50.000+
wijkstations

Dat staat gelijk
aan 100.000
parkeerplaatsen.

100.000+
kilometer aan kabels

Elke maand tot 2050 van
Groningen naar Maastricht.

Wat kan de gemeente doen?

Integraal programmeren
(op de hoogte houden van plannen)

Versnellen van procedures

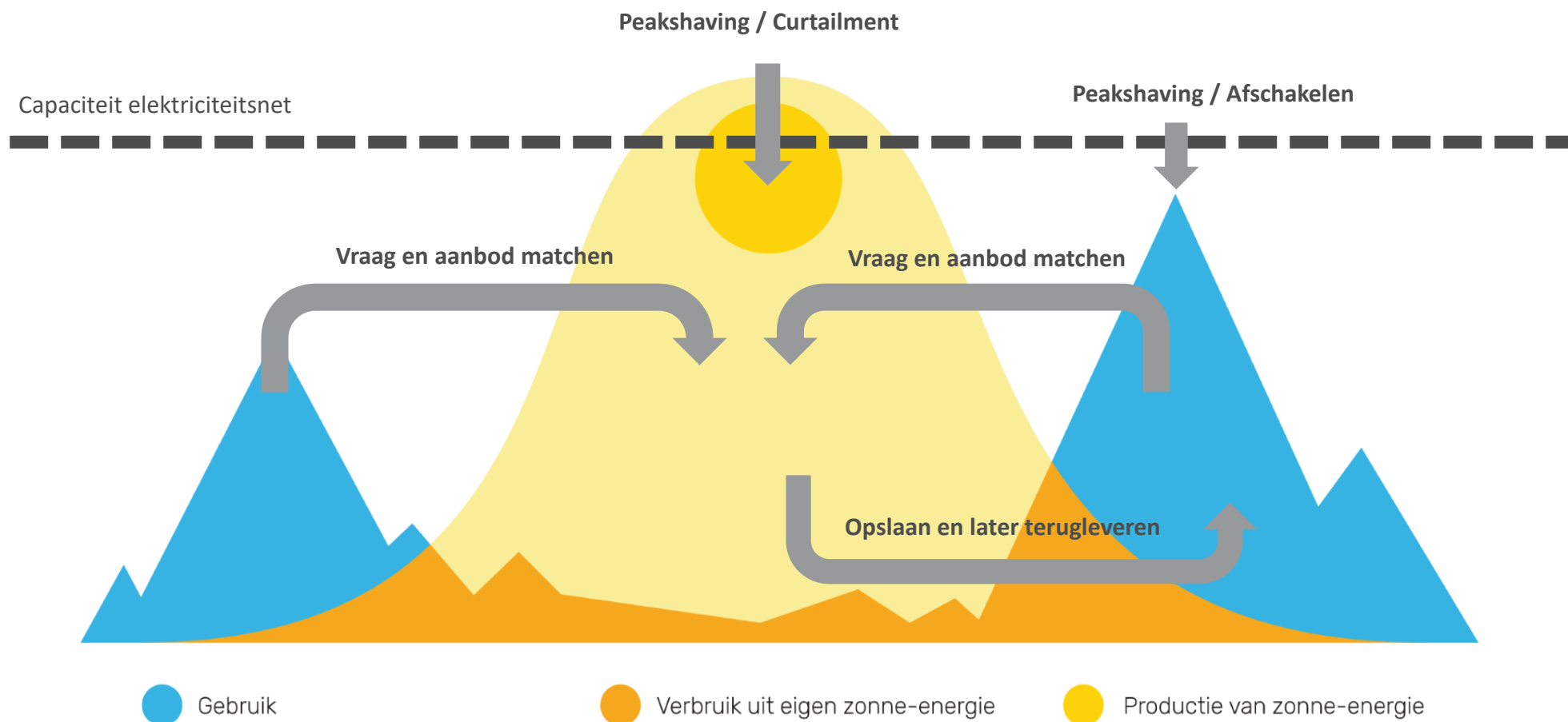

Stel capaciteit beschikbaar

Intensief samenwerken

BETER BENUTTEN – HET NET ZIT NIET ALTIJD VOL

ENERGIE EN RUIMTE ZIJN ONLOSMAKELIJK MET ELKAAR VERBONDEN

Maak ruimte voor energie infrastructuur integraal onderdeel van provinciaal beleid. Bijvoorbeeld bij:

- Omgevingsbeleid
- Energieraad
- Energievisie
- Ruimtelijke puzzel
- Novex gebieden
- Woningbouw

Noot: de provincie kan helpen bij het daadwerkelijk vinden van ruimte voor energie infrastructuur

PROCES VOORAANKONDIGING CONGESTIE

Proces van vooraankondiging:

Congestie in Zuid-Holland: geen kwestie van of maar meer van wanneer.

Congestie is lastig te voorspellen, want afhankelijk van tempo van de markt.

Zodra Stedin beeld heeft dat er sprake is van congestie, dan moet er snel congestie worden afgekondigd.

Dit is – ook intern binnen Stedin – een strikt vertrouwelijk proces.

Voorkennis van congestie is marktgevoelige informatie.

Een verrassingseffect bij klanten en stakeholders is niet te voorkomen, deels onvermijdelijk.

Vertrouwelijk:

het vooraf informeren van gemeenten en provincie

Circa een week voor de aankondiging worden bestuurders van de gemeente en provincie vertrouwelijk geïnformeerd.

Brief aan gemeenten en persbericht worden in concept toegestuurd.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

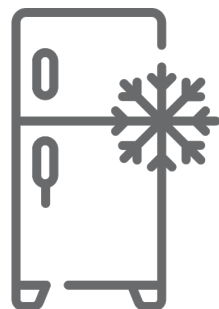
Beperkings-contracten

De klant wordt gevraagd de verwachte afname of invoeding te verminderen. Klanten krijgen vergoeding obv van de handelsmarkt

Doelgroep:
Zowel grote afnemers als producenten

Actieve sturing

De klant wordt opgeroepen om juist meer af te nemen of in te voeden. Klanten krijgen vergoedingen obv de handelsmarkt

Doelgroep:
Grote producenten

Combinaties

Beperkingen bij schaarste en verplicht tegengesteld gedrag om bij te dragen aan ruimte op het net

Doelgroep:
o.a. grootschalige energieopslag

Groeps-samenwerking

Groep klanten binnen een netdeel stemmen vraag en aanbod op elkaar af. Ruimte die ze hiermee creëren kunnen ze onderling verdelen

Doelgroep:
o.a. bedrijventerreinen

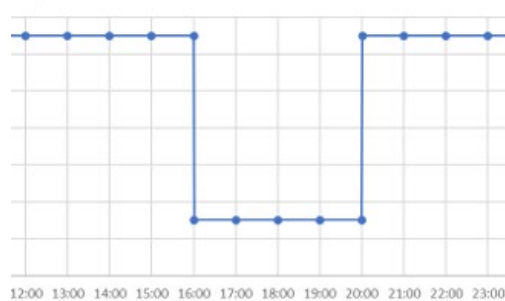
OPLOSSINGEN (1/2)

Statisch Capaciteitsbeperkings Contract (CBC-S)

Voorbeeld:
Vaste afspraak over
gebruik van net

Tussen 16.00 en 20.00
minder afname

mogen afname in kW

Geen afroep

Dynamisch Capaciteitsbeperkings Contract (CBC-D)

Voorbeeld:
Beperking van windpark op dag
met veel zon en veel wind

Beperken invoeding op afroep
vanuit Stedin (Day ahead)

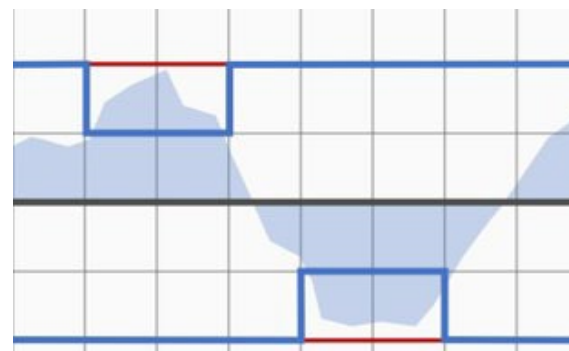
Afroep dag van tevoren

Beperking

Capaciteits Sturings Contract (CSC)

Voorbeeld:
Overeenkomst met energie-
opslag: beperken bij krapte en
actief inzetten indien nodig

Geen invoeding en verplichte
afname op afroep (Day ahead)

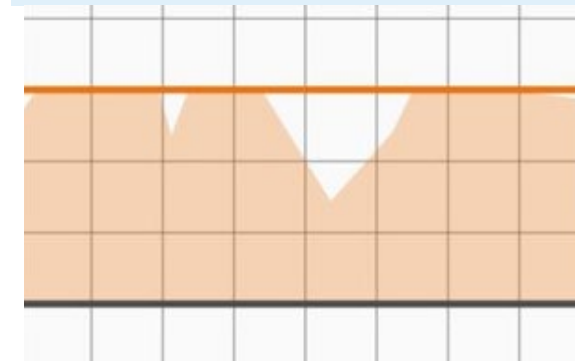

Beperking/Actieve inzet

(Biedplicht voor) Redispatch Contract

Voorbeeld:
Windpark op dag zelf beperken bij
onverwacht veel wind

Correctie voor onbalans

Afroep op dag zelf

Beperking/actieve inzet elders

OPLOSSINGEN (2/2)

Groepssamenwerking

Voorbeeld:

Pilot 'Groepssamenwerking Tholen'

Gezamenlijk limiet – groep optimaliseert binnen gezamenlijke limiet

Gedragsverandering

SCHIJNT DE ZON?
ZET JE WASMACHINE

AAN

STEDIN™

Je wast je was schoner als de zon schijnt

Stedin roept iedereen op om duurzaam opgewekte energie, bijvoorbeeld van zonnepanelen, direct te gebruiken op het moment dat het wordt opgewekt. Daarom roepen we op om te Zonwassen: wassen als de zon schijnt. Ook als je zelf geen zonnepanelen hebt. Dan gebruik je stroom van zonneparken of van je burens die zonne-energie terugleveren op het net.

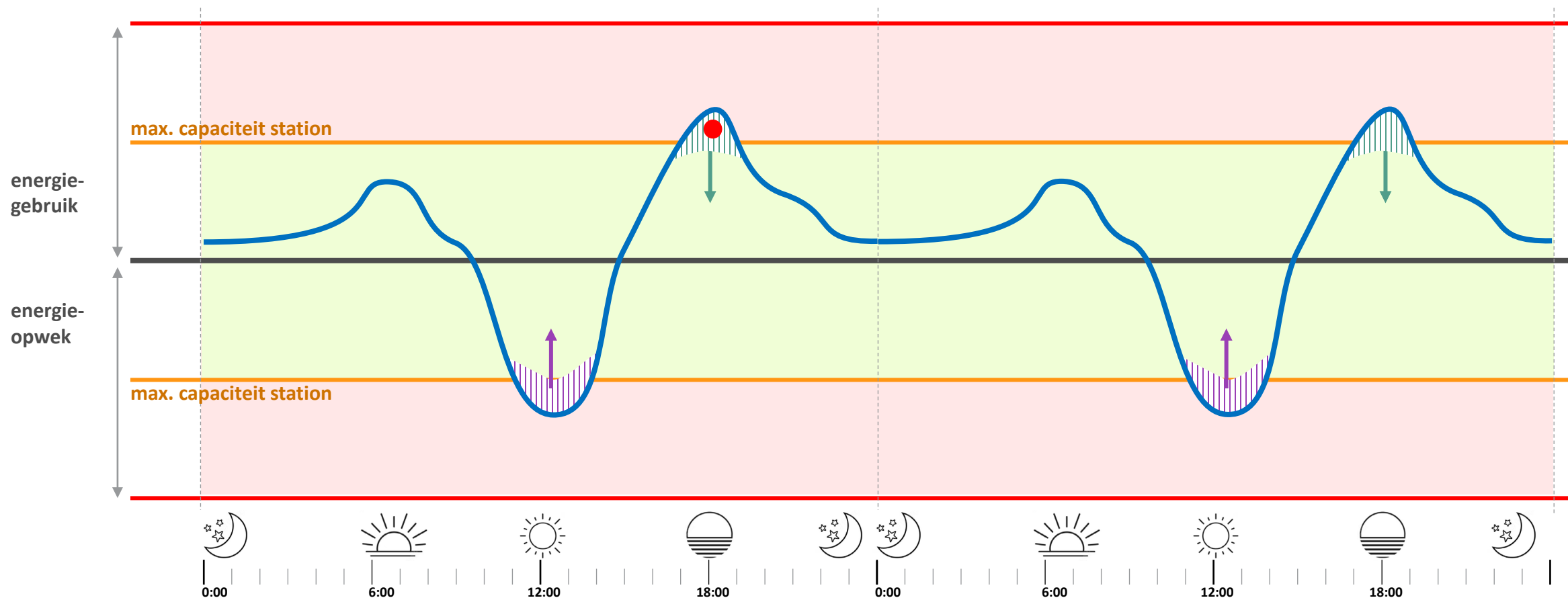
Was ook thuis schoner als de zon schijnt! Zo krijg je nieuwe energie.

STEDIN.NET

VOOR DE NIEUWE
ENERGIEGENERATIE

MET FLEXIBEL NETGEBRUIK IS MEER MOGELIJK

VOOR DE NIEUWE
ENERGIEGENERATIE